

Халықаралық кәсіподақтар конфедерациясы (ХКК / ITUC)

www.ituc-csi.org

Халықаралық кәсіподақтар конфедерациясының (ХКК) негізгі миссиясы — кәсіподақтар арасындағы халықаралық ынтымақтастық, жаһандық науқандар жүргізу және ірі халықаралық институттар аясында адвокация жасау арқылы еңбекшілердің құқықтары мен мүдделерін ілгерілету және қорғау болып табылады.

Қызметінің негізгі бағыттары мыналарды қамтиды:

- Кәсіподақ және адам құқықтарын қорғау;
- Экономика, қоғам және еңбек саласын дамыту;
- Теңдікті қамтамасыз ету және дискриминациямен күрес;
- Халықаралық ынтымақтастықты нығайту.

ХКК кәсіподақтық демократия мен тәуелсіздік принциптерін қатаң ұстанады. Ұйымның жоғары басқару органы — әр төрт жыл сайын шақырылатын Бүкіләлемдік конгресс. Конгресс аралық кезеңде ұйым қызметіне Бас кеңес пен Атқарушы бюро басшылық жасайды.

Аймақтық ұйымдар мен серіктестіктер

ХКК өз жұмысын аймақтық құрылымдары арқылы үйлестіреді: Азия-Тынық мұхиты аймақтық ұйымы (ХКК-АТ), Африка аймақтық ұйымы (ХКК-АФ) және Америка аймақтық ұйымы (ТУСА). Конфедерация Еуропа кәсіподақтары конфедерациясымен (ЕКК), соның ішінде Бүкілеуропалық аймақтық кеңес (БЕАК) арқылы тығыз байланыста жұмыс істейді.

Сонымен қатар, ХКК Жаһандық кәсіподақтар федерацияларымен және ЭЫДҰ жанындағы Кәсіподақтардың консультативтік комитетімен (ТУАС) тұрақты байланысты ұстап тұрады, сондай-ақ Халықаралық еңбек ұйымымен (ХЕҰ) және БҰҰ-ның басқа да мамандандырылған агенттіктерімен белсенді әрекеттеседі.

ХКК Басшылығы

Люк Триангл — Бас хатшы

Люк Триангл 2023 жылғы қазанда өткен ХКК-ның 6-шы Төтенше бүкіләлемдік конгресінде Бас хатшы болып сайланды, оған дейін 2023 жылдың сәуірінен бастап ұйым басшысының міндетін атқарды. Бүгінде ХКК 169 ел мен аумақтағы 340 ұлттық ұйымның басын біріктіріп, шамамен 200 миллион еңбекшінің мүддесін қорғайды.

Жаһандық кәсіподақ қозғалысының өкілі ретінде Люк Триангл бірқатар маңызды халықаралық лауазымдарды атқарады:

- БҰҰ Жаһандық шарты кеңесінің мүшесі;
- Халықаралық энергетикалық агенттіктің (ХЭА) еңбек мәселелері жөніндегі комиссиясының тең төрағасы;

- ХЕҰ Әлеуметтік әділеттілік үшін жаһандық коалициясы Үйлестіру комитеті төрағасының орынбасары;
- ДСҰ Бас директоры жанындағы Азаматтық қоғамның консультативтік тобының мүшесі;
- Жұмысшы капиталы комитеті Басқарушы тобының мүшесі.

Кәсіби жолы: Люктің кәсіподақ қызметі 1982 жылы Бельгияның ACV-CSC кәсіподағының жастар ұйымында басталды. 1984 жылдан 2011 жылға дейін ол аталған ұйымда еуропалық және халықаралық деңгейдегі әртүрлі жобаларды басқарды, соның ішінде жастарды қолдау және оқу орталығына жетекшілік ету жұмыстары бар.

2011 жылы ол Текстиль, тігін және былғары өнеркәсібі жұмыскерлері кәсіподақтарының еуропалық федерациясының (ETUF-TCL) Бас хатшысы болып сайланды. 2012 жылы IndustriAll Europe еуропалық салалық кәсіподағының бас хатшысының орынбасары, ал 2016 жылы оның Бас хатшысы болды (2021 жылы қайта сайланды). Бұл лауазымда ол бүкіл Еуропа бойынша өңдеу, тау-кен және энергетика секторларындағы 7 миллион жұмысшының мүддесін білдірді.

Акико Гоно — Президент

Акико Гоно 2022 жылғы қарашада Мельбурнде (Австралия) өткен Бесінші бүкіләлемдік конгресте ХКК Президенті болып сайланды.

Оның кәсіподақ қозғалысындағы жолы 1981 жылы Жапонияның Zensen Domei федерациясының (текстиль, химия, сауда және тектес салалар жұмыскерлерінің кәсіподағы) мүшесі болудан басталды. Акико халықаралық ынтымақтастықты дамытуға ерекше көңіл бөліп, аймақтық және ұлттық деңгейде басқарушы лауазымдарды атқарды. Атап айтқанда, 1998–2012 жылдары TWARO (Текстиль саласы жұмыскерлерінің Азия аймақтық ұйымы) хатшысы және Zensen Domei Халықаралық байланыстар бюросының директоры болды.

2016 жылы Акико Гоно бірнеше кәсіподақтың бірігуі нәтижесінде құрылған Жапониядағы ең ірі салалық кәсіподақ — UA Zensen ұйымының вице-президенті болып сайланды. Сонымен қатар, ол IndustriAll Japan-мен өзара іс-қимыл кеңесінің Бас хатшысы қызметін атқарды.

Дамушы елдердегі көпжылдық жұмысы оған жергілікті кәсіподақтардың мәселелерін терең түсінуге көмектесті. Өз қызметінде Акико жапондық компаниялар мен Жаһандық кәсіподақ федерациялары арасындағы Жаһандық негіздемелік келісімдерді әзірлеуге, сондай-ақ трансұлттық корпорациялармен еңбек дауларын реттеуге белсенді қатысты. 2022 жылдан бастап ол Жапония кәсіподақтары конфедерациясының (JTUC-RENGO) халықаралық өкілі. 2017 жылғы маусымда ХЕҰ Әкімшілік кеңесі жұмыс тобының толыққанды мүшесі болып сайланып, 2021 жылы қайта сайланды.

Кэти Файнголд — Президент орынбасары

Кэти Файнголд алғаш рет 2018 жылғы желтоқсанда ХКК Президентінің орынбасары болып сайланды және 2022 жылғы қарашада Мельбурнде өткен Бесінші бүкіләлемдік конгресте бұл лауазымға қайта бекітілді. Америкалық AFL-CIO федерациясының Халықаралық

департаментінің директоры ретінде Кэти жаһандық деңгейдегі жетекші еңбек қорғаушылардың бірі болып табылады.

20 жылдан астам уақыт бойы Кэти халықаралық және жергілікті деңгейде кәсіподақ құқықтары, әйелдер құқықтары мен экономикалық әділеттілік мәселелерімен айналысып келеді. Бұған дейін ол Гаити мен Доминикан Республикасындағы AFL-CIO Үнтымақтастық орталығының қызметін басқарды. Онда ол үй қызметшілерінің, мигранттардың және бейресми экономика қызметкерлерінің жағдайын жақсарту бойынша инновациялық науқандар әзірлеп, Кариб бассейніндегі кәсіподақ қозғалысының дамуына үлкен үлес қосты.

Гаитиде Кэти еңбек заңнамасы бойынша оқыту бағдарламаларын іске қосты және жұмысшылардың әділдікке қол жеткізуін жеңілдету үшін Гаити еңбек заңнамасының креол тіліндегі алғашқы нұсқасының жарық көруіне ықпал етті. Ол сондай-ақ 2010 жылғы қаңтардағы жойқын жер сілкінісінен кейін ұйымның гуманитарлық көмегін басқарды.

Кэти кәсіподақ қызметінен бөлек, ірі халықаралық ұйымдарда да, жергілікті ҰЕҰ-да да жұмыс істеді. Фулбрайт стипендиаты ретінде Никарагуада экономикалық саясаттың әйел жұмысшыларға әсерін зерттеді, сондай-ақ Нигериядағы кәсіпкер әйелдердің жағдайы туралы зерттеулер жариялады.

Антониу Лисбоа — Президент орынбасары

Антониу де Лисбоа Амансиу Вале 2022 жылғы қарашада Мельбурнде өткен Бесінші бүкіләлемдік конгресте ХКК Президентінің орынбасары болып сайланды. Өз елінде ол Еңбекшілердің орталық бірлестігінің (CUT-Бразилия) халықаралық байланыстар жөніндегі хатшысы қызметін атқарады.

Мамандығы бойынша ол — география және тарих пәндерінің мұғалімі, Білім беру қызметкерлерінің ұлттық конфедерациясында (CNTE) басқарушы лауазымдарда жұмыс істеді. Фермер отбасында дүниеге келген Антониу кәсіподақ қозғалысымен ерте танысты. 12 жасында Бразилиа қаласына көшіп, отбасына көмектесу үшін күндіз жұмыс істеп, түнде оқыды. Әскери диктатураның соңғы жылдарында студенттік қозғалысты қайта жандандыруға белсенді қатысты.

2001 жылдан 2009 жылға дейін ол Федералдық округ мұғалімдерінің кәсіподағын басқарып, оны өз тарихындағы ең ірі ереуілдер кезеңінен өткізді. 2014 жылдан бастап ол ХЕҰ Әкімшілік кеңесінде еңбекшілердің ресми өкілі болып табылады.

Хордания Уренья Лора — Бас хатшының орынбасары

Хордания Уренья Лора 2022 жылғы қарашада Мельбурнде өткен Бесінші бүкіләлемдік конгресте ХКК Бас хатшысының орынбасары болып сайланды.

Доминикан Республикасынан шыққан Хордания Америка жас еңбекшілері комитетінің (CJTA-CSA) төрайымы, содан кейін Америка еңбекшілері конфедерациясының (TUCA) әлеуметтік мәселелер жөніндегі хатшысы болды. Ол гендерлік теңдік, жас жұмысшылардың құқықтары, нәсілдік теңдік, әлеуметтік қорғау, балалар еңбегімен күрес және байырғы халықтардың құқықтары сияқты тақырыптармен айналысты.

Өз елінде Хордания сыбайлас жемқорлыққа қарсы қоғамдық қозғалыстың ұлттық спикері болды, *Climate Justice* экологиялық қозғалысына белсенді қатысты, Доминикан

еңбекшілерінің ұлттық конфедерациясында (CNTD) жастар ісі жөніндегі хатшы, Доминикан жас еңбекшілер кеңесінің төрайымы және Еңбекші әйелдердің кәсіподақаралық комитетінің үйлестірушісі қызметтерін атқарды.

Хордания еңбек құқығы және әлеуметтік қамсыздандыру, әлеуметтік басқару мен кооперативтер, еңбекті қорғау және кәсіби тәуекелдер бағытында білім алған.

Эрик Мвези Манзи — Бас хатшының орынбасары

Эрик Мвези Манзи 2022 жылғы қарашада ХКК Бас хатшысының орынбасары болып сайланды. Оған дейін, 2020 жылдан бастап, ол ХКК-Африка аймақтық құрылымында Бас хатшының орынбасары қызметін атқарды.

Эрик — руандалық, Конго ДР-да дүниеге келген және еңбек жолын 1992 жылы техникалық қызмет көрсету жөніндегі инженер ретінде бастаған. Оның кәсіподақ қызметіне алғаш рет араласуы да осы кезеңге түс келеді. 2001 жылы ол Руанда еңбекшілері кәсіподақтарының конфедерациясының (CESTRAR) Бас хатшысы болып сайланып, бұл лауазымды 2019 жылға дейін атқарды (үш рет қайта сайланды).

Эриктің кәсіподақ көшбасшысы ретінде қалыптасуы өте күрделі тарихи кезеңде — 1994 жылғы Руандадағы тутси геноциді мен одан кейінгі соғыс жағдайында өтті. Сондықтан бейбітшілік пен татулық оның тәуелсіз кәсіподақ қозғалысын қайта құру жолындағы басты басымдықтарына айналды. Оның басшылығымен CESTRAR еңбек заңнамасының төрт рет қайта қаралуына төтеп беріп, жекешелендіру қаупі төнген маңызды әлеуметтік мемлекеттік қызметтерді сақтап қалды.

Эриктің басшылығымен қол жеткізілген негізгі жеңістер:

- Жұмысшылар үшін міндетті өкілдік квотасы бар ашық әлеуметтік сайлау өткізу;
- Еңбек даулары бойынша мамандандырылған сот палаталарын құру;
- Бейресми сектордағы жұмысшылардың құқықтарын заңды түрде тану;
- Кейіннен жалпыұлттық жүйенің негізіне айналған жұмысшыларға арналған медициналық сақтандыру жүйесін енгізу.

Бас хатшы мандаты кезінде Эрик Ұлттық әлеуметтік сақтандыру қорының кеңесінде еңбекшілердің атынан өкілдік етті және Ұлттық еңбек кеңесі төрағасының орынбасары болды. 2016 жылы ол ХЕҰ-ның 105-ші Халықаралық еңбек конференциясында еңбекшілер тарапынан вице-президент ретінде тең төрағалық етті, ал 2017–2019 жылдары Шығыс Африка субрегионалдық кәсіподақтар ұйымының (EATUC) президенті болды.